

Technologie: welke partijen pleiten voor publieke alternatieven voor Big Tech?

PvdA/GL:	2
D66	2
SP	2
Volt	2
BBB	3
BIJ1	3
CDA	3
CU	3
VVD	4
NSC	4
PvdD	5
PVV	5
SGP	5
JA21	5
DENK	5
FVD	5

[Let op: Dit document bevat voornamelijk teksten uit concept-verkiezingsprogramma's. Hoewel we de definitieve wijzigingen hebben meegenomen in onze analyse en infographics, zijn deze niet in dit overzicht opgenomen.]

PvdA/GL:

- Wij zorgen dat Nederland samen met Europese partners gaat bouwen aan een alternatief digitaal ecosysteem: een veilige publieke digitale ruimte zoals nu ook wordt verbeeld door de coalitie PublicSpaces.
- De situatie waarin essentiële publieke infrastructuur als communicatie, informatie of betalingsverkeer in de handen van een paar miljardairs is komen te liggen, is maatschappelijk volstrekt onwenselijk
- Samen met Europese partners investeert Nederland in een Europese digitale infrastructuur. Deze omvat publiek-civiele alternatieven voor de platforms en diensten van Big Tech en een veilige cloud. Met de inkoopkracht en technologiesubsidies van overheden wordt opensourcesoftware en -hardware gestimuleerd. Het uitgangspunt is dat code en ontwerpen die met publiek geld zijn ontwikkeld voor iedereen beschikbaar moeten zijn. Om de privacy en autonomie van burgers te beschermen, pleit Nederland voor een Europees verbod op de handel in en met persoonsgegevens. Ook moet de EU, middels een aangescherpte fusierichtlijn, meer doen tegen agressieve overnames en misbruik van dominante posities door techgiganten.
- Strategische autonomie van Europa vereist ook technologische macht. De sterke afhankelijkheid van buitenlandse platforms, software en hardware stelt Europa bloot aan Chinese spionage, economische dwang en Amerikaans surveillancekapitalisme. Wij willen dat de EU haar schaalgrootte benut om technologie te ondersteunen, te ontwikkelen en aan regels te verbinden die recht doen aan Europese waarden. We zetten daarom in op betrouwbare opensourcesoftware én -hardware en een cloud waarin onze data veilig zijn.

D66

- Wij vergroten de grip op technologie met een verantwoordelijke minister, stevigere parlementaire controle, burgerfora, regulering en beter toezicht. Mensen krijgen meer zeggenschap over hun gegevens. Vooraan zetten we technologie in om de democratie te versterken. De digitale publieke ruimte is grotendeels in handen van grote techbedrijven. D66 wil dat de overheid actief bijdraagt aan de ontwikkeling van open-source initiatieven voor discussieplatforms, zoals Mastodon en Pol.is. Bestaande experimenten met Pol.is breiden we uit. Hiervoor pleiten we ook in Europa.
- Anonimiteit op sociale media blijft tussen gebruikers onderling gewaarborgd. Wel wordt de identiteit traceerbaar wanneer iemand de wet overtreedt.

SP

- Digitalisering mag niet leiden tot ontmenselijking en moet de samenwerking tussen mensen bevorderen. Daarvoor is onder meer belangrijk dat zoveel mogelijk kennis en kunde openbaar is en niet in de handen komt van privébedrijven. Het bevorderen van open source technologie en open standaarden is noodzakelijk. Internet is een moderne nutsvoorziening en moet voor iedereen beschikbaar en betaalbaar zijn. Vanwege het maatschappelijk belang werken wij op termijn naar gratis internet voor iedereen, wat we publiek bekostigen.
- Sociale media zijn een belangrijk onderdeel van ons leven geworden, maar mogen geen vrijplaatsen zijn voor bedreigingen en intimidatie. Wij versterken de volksvertegenwoordiging met een permanent onderzoeksinstituut dat adviseert over de maatschappelijke gevolgen van technologische ontwikkelingen en voorstellen doet voor aanvullende burgerrechten in het digitale tijdperk. Nieuwe technologieën worden eerst onderworpen aan een ethische toets."

Volt

- We zorgen voor (Europese) alternatieven voor de huidige sociale media, waar helaas aanzet tot haat, geweld en de verspreiding van desinformatie aan de orde van de dag zijn. Volt wil dat de overheid

onderzoekt hoe zij alternatieve sociale media, waar publieke waarden als vrijheid van informatie en privacy centraal staan, verder kan ondersteunen.

- Om de uitdagingen van de 21ste eeuw aan te kunnen en de kansen te benutten, moet er meer politieke regie komen op technologie en digitalisering
- We willen dat er een minister van Digitale Zaken komt met een eigen ministerie van Digitale Zaken.

BBB

- Het is van cruciaal belang dat de overheid een proactieve rol speelt in het sturen en vormgeven van digitale transformatie, met als voornaamste doel de mens centraal te houden en de brug tussen burger en overheid sterker te maken.
- Voor BBB is het belang dat keuzevrijheid, privacy, gebruik en veiligheid van onze burgers, bedrijven en infrastructuur voldoende aandacht krijgen in gebruik en bij toezichhoudende instanties. Ook binnen de overheid zelf is dit heel belangrijk, zodat gebruik van gegevens door de overheid door de juiste personen en op een juiste wijze plaatsvindt. Dit om zeker te
- De overheid moet actief open source ontwikkelingen op het gebied van digitalisering ondersteunen en bevorderen, zodat er een inclusieve samenwerking ontstaat tussen ontwikkelaars, onderzoekers en burgers. Op deze manier kunnen zij gezamenlijk innovatieve digitale diensten en oplossingen ontwikkelen voor urgente maatschappelijke vraagstukken. Stellen dat de gegevens van onze inwoners en onze kritische infrastructuur optimaal beschermd worden. Dit soort zaken kunnen wat ons betreft niet (alleen) aan de vrije markt worden.

BIJ1

- Het aanbod van online diensten, zoals browsers, zoekmachines en social media platforms, moet diverser. Internettoegang moet niet afhankelijk zijn van het verplicht gebruiken van bepaalde diensten.
- De overheid zet zich in voor de ontwikkeling van open source en open standaarden in de publieke en private sector.
- Big Tech monopolies worden opgebroken. Het op surveillance gebaseerde bedrijfsmodel van Big Tech wordt verboden. Belangenorganisaties worden in staat gesteld goede controle te kunnen uitoefenen op 'Big Tech' en de overheid, in het bijzonder waar het gaat om AI.

CDA

- We doen voorstellen om de Grondwet uit te breiden met digitale grondrechten, zoals het recht op transparantie en het recht op eigenaarschap van data. Ook internationale verdragen van de VN, de EU en de Raad van Europa moeten worden aangepast aan mensenrechtenbescherming in het digitale tijdperk.
- Onze waarden en normen, fatsoen en respect gelden ook online. Daarom willen we anonieme sociale media-accounts kunnen verbieden.
- Wij denken als Europa anders over privacy dan andere machtsblokken. Samen moeten we strijden tegen digitale spionage en cybercrime. De overheid ontwikkelt daarom eigen cloud- en communicatiediensten voor overheidspersoneel en weert bedrijven als Huawei uit de telecom-infrastructuren.

CU

- Er is meer aandacht nodig voor wetgeving rond digitale technieken, de bescherming van grondrechten, bewustwording en het borgen van het publieke belang. Onze vrijheid komt in het gedrang als we niet meer grip krijgen op grote techbedrijven die grote hoeveelheden data over ons verzamelen.
- Sociale media kunnen nu ongehinderd zorgen voor verslaving, mentale problemen bij jongeren en verharding van het publieke debat. De overheid moet een grotere rol nemen bij de regulering van Big Tech spelers, het internet als publieke ruimte en via voorlichting en andere bewustwordingsmaatregelen pal gaan staan voor vrijheid.

- Het wordt niet toegestaan om dataprofielen van kinderen bij te houden en online gegevens van kinderen te verhandelen. Bedrijven en sociale media die dat wel doen worden uit Europa geweerd.
- We willen dat sociale media bedrijven gedwongen worden om sociale media minder verslavend te maken en aan gebruikers meer controle te geven over het gebruik van de apps. Dit vergt verdere Europese regelgeving en afspraken en betere handhaving van bestaande regels.
- Er komt daarom een stevige Europese zorgplicht voor digitale platforms en hostingbedrijven om hier tegen op te treden wanneer dit op hun platforms plaatsvindt. Uitgangspunt is hierbij dat wat in de fysieke wereld niet is toegestaan, ook digitaal niet is toegestaan.
- Aanbieders van digitale diensten kunnen een grote invloed hebben op domeinen als zorg en onderwijs. Het is niet wenselijk dat beslissingen die thuishoren in zorg en onderwijs sterk gestuurd worden door commerciële (tech) aanbieders. Hierover maken we Europees en nationaal afspraken.

VVD

- We leggen die algoritmen aan banden, die op socialemediaplatformen voorrang geven aan extremistische en polariserende content om de razendsnelle online verspreiding van haat, extremisme en verdeeldheid in onze fysieke wereld tegen te gaan en onze democratische rechtsstaat beter te beschermen.
- Sociale media platformen worden verplicht escalatiekanalen te hebben waar journalisten bedreigingen kunnen melden.
- Om onze toekomstige economie en soevereiniteit te verstevigen, versterken we Nederland als internet- en dataknooppunt van Europa door ons zeekabelnetwerk te ontwikkelen. We zetten ons in voor een Europees datacenterbeleid en besteden extra aandacht aan veiligheid, autonomie en duurzaamheid.

NSC

- We hanteren het principe dat de burger zo veel mogelijk zeggenschap moet krijgen over de data die over hem of haar wordt verzameld en verwerkt. Daarom willen we verkennen of er bij digitale dienstverlening gebruikgemaakt kan worden van een persoonlijke digitale kluis in beheer van de burger zelf. Dit levert mogelijk zowel een betere waarborg van de privacy als een betere informatie-uitwisseling tussen burger en dienstverlener op.
- Ondanks dat Nederland wereldwijd bekendstaat om zijn goede en betrouwbare digitale infrastructuur, krijgen Nederlandse clouddienstverleners in de huidige markt geen voet aan de grond. Dit maakt dat er wat betreft dataopslag en -verwerking in de cloud een onwenselijke afhankelijkheid bestaat van grote Amerikaanse techbedrijven die de markt domineren. Eenzelfde afhankelijkheid bestaat ook wat betreft AI-modellen, software en cybersecuritymaatregelen. In Nederland en de EU moet de techindustrie worden gesteund om deze afhankelijkheid te verminderen
- Het opstellen en handhaven van spelregels voor de techindustrie vraagt om internationale coördinatie binnen de EU. Zo gaan we machtsconcentratie tegen en voorkomen we dat landen tegen elkaar worden uitgespeeld bij het lobbyen voor belastingvoordelen, de vestiging van datacenters of uitzonderingen op privacywetten.
- Grote techplatforms worden verplicht om de werkelijke identiteit achter accounts in hun administratie vast te leggen, op straffe van forse boetes. Bij een schending van richtlijnen/wetgeving, zoals discriminerende of haatzaaiende content, worden zij beboet en verplicht om de identiteit te delen met de politie

PvdD

- Bedrijven worden streng gehouden aan de principes 'Privacy by Design' en 'Privacy by Default'. Dat betekent dat er zo min mogelijk data verzameld wordt en de standaardinstellingen altijd privacyvriendelijk zijn.
- Online platforms worden aangesproken om maatregelen te nemen tegen bedreigingen.

- We onderzoeken hoe we internetgiganten meer verantwoordelijkheid kunnen laten nemen om nepnieuws tegen te gaan zonder dat zij te veel macht krijgen over de inhoud die op de platformen gedeeld wordt. We gaan ervoor zorgen dat internetbedrijven als Facebook en Google meer transparantie bieden over wat zij gebruikers laten zien en waarom, en leggen microtargeting (waarbij heel gericht wordt geadverteerd) aan banden.
- China en de Verenigde Staten beheersen de digitale wereld. We blijven zeer kritisch over de buitenlandse invloed op technologie en het internet. We zorgen voor een robuuste taskforce die spionage opspoort en tegengaat.
- Groepsbelediging, digitaal pesten, discriminatie en oproepen tot racistisch geweld op sociale media worden hard bestreden.

PVV

- Geen relevante punten

SGP

- Nu er digitaal steeds meer mogelijk is en de persoonlijke levenssfeer daardoor sneller onder druk staat, moet het recht op privacy van burgers beter beschermd worden.

JA21

- Geen relevante punten

DENK

- Nederland maakt zich sterk voor strenge Europese regelgeving rondom toezicht op algoritmes. De huidige Europese regelgeving is niet toereikend, omdat de eisen te licht geformuleerd zijn. Deze dienen fors aangescherpt te worden zodat wij een vuist kunnen maken tegen de grote Techgiganten zoals Microsoft, Google en Meta.
- We versterken het toezicht op algoritmen via de Autoriteit Persoonsgegevens. Dat betekent meer budget en bindende bevoegdheden om de Autoriteit Persoonsgegevens beter te bewapenen tegen discriminatie en privacyschendingen.
- Het moet verboden worden dat een website die je bezoekt jouw internetgedrag kan volgen, deze informatie kan opslaan en zomaar kan verkopen aan wie dat maar wil. DENK pleit daarom voor een verbod op Real Time Bidding.
- We investeren meer in een veilige digitale infrastructuur. Met name kleinere organisaties moeten meer hulp krijgen van de overheid om hun digitale veiligheid op orde te krijgen.

FVD

- De Digital Services Act terugdraaien.
- De absurde en nutteloze cookiewet afschaffen evenals de verplichte meldingen daaromtrent.
- Anonimiteit op het internet als onvoorwaardelijk uitgangspunt waarborgen.
- Versoepeling regelgeving met betrekking tot crypto currency
- Geen censuur van niet-strafbare uitingen op social media. Big Tech-bedrijven mogen alleen strafbare uitingen modereren. Forum voor Democratie komt met een 'anti-censuurwet' waarmee dit uitgangspunt ook in wetgeving wordt verankerd.
- Adequate beroepsmogelijkheden voor content-aanbieders die door deze platforms geweerd en/of benadeeld worden qua zichtbaarheid en/of 'monetization'-mogelijkheden.
- Ruime mogelijkheden voor alternatieve platforms.
- Factcheck meldingen niet meer toestaan zolang deze niet community driven zijn."

